

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Η γυναίκα που μαγείρεψε τον άνδρα της»

της Debbie Isitt από το Σατιρικό Θέατρο

Μετάφραση: Γιώλα Κλείτου. Σκηνοθεσία: Χρίστος Ζάνος. Σκηνικά: Μίκης Λοΐζου.

Μουσική επιμέλεια: Νίκος Νικολαΐδης. Πάίζουν: Μαριάννα Καυκαρίδου, Νίκος Νικολαΐδης, Γιώλα Κλείτου.

ΜΕΡΙΚΕΣ φορές σκέφτομαι ότι οι αληθινοί επαγγελματίες του θεάτρου είναι μόνο οι ηθοποιοί. Όλοι οι άλλοι συντελεστές μιας παράστασης ανήκουν στον πραγματικό κόσμο (τον εκτός σκηνής) και απλώς δημιουργούν τον ψευτικό κόσμο (τον της σκηνής), όλοι οι άλλοι, ακόμα και ο μεγάλος δημιουργός των απατηλών σκηνικών αναταλάσεων της πραγματικότητας, ο σκηνοθέτης, είναι απ' έξω από τη θεατρική ψευδαίσθηση. Ενώ οι ηθοποιοί είναι μέρος της, τόσο που κινδυνεύουν να χαθούν με το σβήσιμο των φώτων της σκηνής. Μου φαίνεται λογικοί αυτοί οι «από μέσα» να ξέρουν περισσότερα μυστικά κόλπα. Συνεχίζοντας τα νοερά παιδιάρια θα παρομοιάσω το σκηνοθέτη με το ζωγράφο που ασφαλώς γνωρίζει την εικόνα (την παράσταση) που αυτός δημιούργησε, αλλά τους ηθοποιούς θα τους συγκρίνω με ζωγραφισμένα στην εικόνα ανθρώπιακα που ξέρουν καλύτερα και από το ζωγράφο πώς είναι τα πράγματα «εκεί μέσα». Όταν, λοιπόν, ένα ζωγραφισμένο ανθρωπάκι αποφασίζει να γίνει δημιουργός και να σκηνοθετήσει ή και να γράψει ακόμα κάποιο θεατρικό έργο, σαφώς διαθέτει κάποιο προβάδισμα σε σύγκριση με τους «κανονικούς», τους μη ηθοποιούς, σκηνοθέτες και θεατρικούς συγγραφείς, ακριβώς επειδή ως ντόπιος στο σκηνικό ψευδο-κόσμο γνωρίζει παγίδες και συντόμια στο δρόμο προς την επιτυχία.

Πολύ καλά γνώριζε αυτό το δρόμο και η συγγραφέας του έργου «Η γυναίκα που μαγείρεψε τον άνδρα της» η Debbie Isitt. Ηθοποιός, σκηνοθέτης, θιασάρχης και θεατρική συγγραφέας, έχει κάνει πολλά από τα έργα της επιτυχίες. Το σημείωμά της για τη «Γυναίκα που...» στο πρόγραμμα της παράστασης του Σατιρικού εντυπωσιάζει με το βαθύ επαγγελματισμό που διαφαίνεται μέσα του. Αλλά και το κείμενο του έργου είναι γεμάτο με σαφείς και συγκεκριμένες οδηγίες για τις τεχνικές της σκηνικής συμπεριφοράς των τριών προσώπων του έργου, για το ρυθμό και το ύφος της δράσης, για το σκηνικό χώρο και φωτισμό. Πολύ καλογραμμένο και πολύ σωστό θεατρικό έργο έχει καλόγουστο και πολύ μαύρο χιούμορ, έχει τραγικότητα που πηγάζει από το διαχρονικότατο θέμα (ο θάνατος ενός γάμου, «η άλλη», το ερωτικό τρίγωνο, η απιστία, η εκδίκηση) έχει μαεστρική συμμετρία στη δομή.

Οι αρετές του κειμένου είναι σκηνικές εφαρμόσιμες, γι' αυτό και η παράσταση του Χρίστου Ζάνου χαρακτηρίζεται από τις ίδιες αρετές. Σε κάθε σκηνή της παράστασης ο σκηνοθέτης αξιοποιεί την ιδέα της συμμετρίας. Κάθε φορά μια από τις τρεις φιγούρες του ερωτικού τριγώνου αποτελεί τον άξο-

να συμμετρίας και άλλες δυο τοποθετούνται γύρω απ' αυτό σε ισότιμες αποστάσεις. Άλλοτε ο ταλαίπωρος και άπιστος άνδρας είναι στη μέση των δύο ανταγωνιζόμενων θηλυκών, άλλοτε η τρομερή πρώην στοιχειώνει τη σχέση των δυο εραστών, άλλοτε η «άλλη», η ερωμένη μπαίνει σφήνα μεταξύ του ανδρογύνου. Ο γρήγορος, κάποτε ξέφρενος ρυθμός, οι κοφτές εναλλαγές σκηνών, η σαφήνεια στα χρονικά άλματα μπρος και πίσω, η συνύπαρξη δύο ή τριών χώρων στη σκηνή κάνουν την παράσταση να βρίσκεται σε συνεχή δυναμική πορεία. Οι μόνες συγγραφικές προσταγές που δεν εφαρμόστηκαν στην προεμπίρα της παράστασης στο Θεατράκι του ΡΙΚ είναι οι περί του φωτισμού, που θα 'πρεπε να παίξει το ρόλο του ρυθμιστή του σκηνικού χώρου. Με τη μεταφορά του έργου στη σκηνή του Σατιρικού η παράσταση μάλλον κέρδισε στον τομέα των τεχνικών μέσων, αλλά έχασε το προτέρημα της μικρής σκηνικής απόστασης, που επιτρέπει τη συγκέντρωση της προσοχής στα πρόσωπα και στο λόγο των ηθοποιών.

Η Μαριάννα Καυκαρίδου έπαιξε έναν από τους καλύτερους της ρόλους. Γάντι της πήγαινε, επειδή η ηθοποιός διαθέτει και πολύ χιούμορ που το λεπταίνει και χοντράίνει ανάλογα με τις περιστάσεις, αλλά και μεγάλη δραματική φόρτιση. Έχει επίσης το χάρισμα της μεταδοτικότητας και της επαφής με το κοινό. Είναι άνετη στις σόλο σκηνές, χωρίς ίχνος αμηχανίας ή νευρικότητας.

Ανακάλυψη της παράστασης, η κωμική φλέβα του Νίκου Νικολαΐδη. Στις σκηνές του ξέπνοου τρεχαλητού και της ερωτικής παντομίμας διατηρεί τον έλεγχο του σώματος και των απότομων εναλλαγών των διαθέσεων. Δεν εκπέμπει τραγικότητα, αυτή άλλωστε είναι ο τομέας της προσβεβλημένης, δυστυχούς και αιμοβόρας συζύγου, της Μαριάννας Καυκαρίδου. Προβάλλει το άγχος, το μαρτύριο της ακόρεστης επιθυμίας και τη γενική ματαιότητα των πραγμάτων.

Η Γιώλα Κλείτου έχει έμφυτη, γλυκιά απλότητα που της επέτρεψε να κάνει σημαντική εμφάνιση στο «Μικρό Είσοφο» του Ίψεν πέρσι, εδώ όμως κάπως μαλάκωνε τη μορφή της ερωμένης σε σχέση με πιο σκληρές γραμμές των ρόλων των συζύγων. Είχε ωραίο μονόλογο για το πόσο κουραστικό είναι να κρατιέται στα ψηλά πρότυπα του sex symbol, αλλά μερικές φορές δεν ήταν αρκετά γκροτέσκα ή σουρεαλιστική. Πάθος και παρωδία περίτεχνα συνδυάζονται στα κόκκινα και μαύρα κοστούμια και σκηνικά του Μίκη Λοΐζου, δημιουργώντας κατάλληλο περιβάλλον για συναισθηματική αλληγορία ή/και παρωδία του θρίλερ, για τη «Γυναίκα που μαγείρεψε τον άνδρα της». ●